

Sygn. akt VII U 793/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan- Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 01 marca 2021 r. w Warszawie

sprawy J. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek

na skutek odwołania J. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 04 maja 2020 r. nr (...),

z dnia 24 stycznia 2020 r. nr (...),

z dnia 24 stycznia 2020 r. nr (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od odwołującej się J. L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział kwotę 3.600,00 złotych (trzy tysiące sześćset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt VII U 793/20

UZASADNIENIE

J. L. w dniu 23 czerwca 2020 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 24 stycznia 2020 r., nr: (...), z dnia 24 stycznia 2020 r., nr: (...) oraz z dnia 4 maja 2020 r., nr: (...) wnosząc o ich uchylenie w całości i ponowne rozpoznanie sprawy. Odwołująca stwierdziła, że nie jest w stanie zająć stanowiska wobec przedstawionych przez organ rentowy wyliczeń, ponieważ do decyzji nie zostało dołączone zestawienie wpłaconych przez nią składek w spornych okresach czasu. Ubezpieczona uznała, że nie posiada wiedzy które z jej wpłat oraz czy w pełnej wysokości zostały uwzględnione przez ZUS. W związku z tym zobowiązała organ rentowy do złożenia zestawienia wszystkich dokonanych przez nią wpłat (odwołanie z dnia 23 czerwca 2020 r., k. 3-6 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 lipca 2020 r. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy podniósł, że wysłał odwołującej zawiadomienie o wszczęciu postępowania w związku z figurującym na jej koncie

zadłużeniem. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ZUS wydał trzy decyzji stwierdzające wysokość zadłużenia odwołującej z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Organ rentowy zaakcentował, że na podstawie pisma z dnia 9 października 2018 r. odwołująca została poinformowana o rozliczeniu dokonanych wpłat, ponieważ zostało przesłane jej zestawienie pokrycia należności (odpowiedź na odwołanie z dnia 14 lipca 2020 r., k. 8-9 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. L. prowadzi działalność gospodarczą od 3 listopada 2008 r. W związku z tym była zobowiązana do opłacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (okoliczności bezsporne).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14 listopada 2019 r. zawiadomił odwołującą o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, na które składały się należności ustalone według stanu na dzień 14 listopada 2019 r. z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od października 2017 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 12.920,88 złotych, w tym składek w kwocie 11.597,88 złotych i odsetek za zwłokę w kwocie 1.323,00 złotych;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2017 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 5.271,12 złotych, w tym składek w kwocie 4.731,12 złotych i odsetek za zwłokę w kwocie 540,00 złotych;

- składek na Fundusz Pracy za okres od października 2017 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 1.048,73 złotych, w tym składek w kwocie 971,73 złotych i odsetek za zwłokę w kwocie 77,00 złotych (zawiadomienie z dnia 14 listopada 2019 r., k. 42 a. r.).

Po zakończeniu postępowania, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżone decyzje na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych:

1. z dnia 24 stycznia 2020 r., nr: (...), w której stwierdził, że odwołująca jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy, które wyniosło wraz z należnymi odsetkami na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 19.520,73 złotych, w tym z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od października 2017 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 11.597,88 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 1.501,00 złotych;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2017 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 4.731,12 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 611,00 złotych;

- składek na Fundusz Pracy za okres od października 2017 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 971,73 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 108,00 złotych;

2. z dnia 24 stycznia 2020 r., nr: (...), w której stwierdził, że odwołująca jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, które wyniosło wraz z należnymi odsetkami na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 11.748,28 złotych, w tym z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2019 r. do września 2019 r. w kwocie 7.510,95 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 373,00 złotych;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2019 r. do września 2019 r. w kwocie 3.080,88 zł oraz odsetek za zwłokę w kwocie 153,00 zł;

- składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za okres od stycznia 2019 r. do września 2019 r. w kwocie 630,45 złotych;

3. z dnia 4 maja 2020 r., nr: (...), w której stwierdził, że odwołująca jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, które wyniosło wraz z należnymi odsetkami na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 2.576,84 złotych, w tym z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od października 2019 r. do listopada 2019 r. w kwocie 1.669,10 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 59,00 złotych;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2019 r. do listopada 2019 r. w kwocie 684,64 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 24,00 złotych;

- składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za okres od października 2019 r. do listopada 2019 r. w kwocie 140,10 złotych.

Organ rentowy wskazał, że odwołująca nie dopełniła obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, co skutkowało określeniem wysokości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy na podstawie art. 83 ust. 1 tej ustawy (decyzje z dnia 24 stycznia 2020 r. i 4 maja 2020 r., k. 44-47 a. r.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Dowody te nie były kwestionowane przez strony procesu i Sąd przyjął je za podstawę ustaleń w niniejszej sprawie. W związku z tym Sąd uznał ustalone fakty za wystarczające do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 24 stycznia 2020 r., nr: (...), z dnia 24 stycznia 2020 r., nr: (...) oraz z dnia 4 maja 2020 r., nr: (...), jako niezasadne, podlega oddaleniu.

Zgodnie z przepisem art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 226 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Na podstawie przepisu art. 32 ustawy, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl przepisu art. 47 ust. 1 ustawy, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

W świetle przepisu art. 23 ust. 1 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa z wyłączeniem art. 56a.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi, przy czym za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

W świetle art. 12 ust. 1 ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a zatem również osoby prowadzące pozarolniczą działalność, skoro ustawodawca nie wymienił tej kategorii ubezpieczonych w ust. 2 i 3.

W myśl art. 11 ust. 2 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą obejmowane są także ubezpieczeniem chorobowym, lecz na ich wniosek.

Na podstawie art. 13 pkt 4 ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Sąd zważył, że organ rentowy prawidłowo wyliczył należności z tytułu składek dla odwołującej mając na uwadze obowiązujące przepisy prawne. W ocenie Sądu ubezpieczona nie wskazała co dokładnie kwestionuje w treści zaskarżonej decyzji i nie zgłosiła przy tym żadnych wniosków dowodowych w toku trwającego procesu. Sąd przyjął, że bezspornym w sprawie był fakt prowadzenia przez odwołującą działalności gospodarczej, z czym wiąże się wynikający z powołanych przepisów obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy. Składki te za okres od października 2017 r. do listopada 2019 r., które zostały objęte trzema decyzjami, zostały obliczone przez Zakład w prawidłowej wysokości, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a ubezpieczona kwestionująca zadłużenie za w/w okresy, dla poparcia swego stanowiska nie przedstawiła żadnych faktów, podczas gdy zgodnie z art. 6 k.c. została obciążona ciężarem dowodu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 września 2015 r., sygn. akt III AUa 472/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt III AUa 789/11).

W związku z prowadzoną działalnością gospodarczą organ rentowy wyliczył odwołującej składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy. ZUS uwzględnił za okres od października 2017 r. do listopada 2019 r. składki w wysokości minimalnej zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla prowadzących działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota w kwocie co najmniej 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia zamieszczonego corocznie w projekcie budżetu państwa. Kwotę tę podaje Minister Pracy i Polityki Społecznej w komunikacie ogłaszany w Monitorze Polskim. W latach 2017-2019 wartość prognozowanego miesięcznego wynagrodzenia – zgodnie z obwieszczeniem MPiPS z dnia 13 grudnia 2016 r., 14 grudnia 2017 r. i 4 grudnia 2018 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w latach 2017-2019 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M. P. z 2016 r., poz. 1188, z 2017 r., poz. 1174 i z 2018 r., poz. 1185) – wynosiła odpowiednio 4.263,00 złotych w 2017 r., 4.443,00 złotych w 2018 r. i 4.765,00 złotych w 2019 r. Minimalna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jest równa 60% wynagrodzenia, o którym mowa wyżej. Dla przedsiębiorców najniższa podstawa naliczania składek w latach 2017-2019 wynosiła więc 2.557,80 złotych, 2.665,80 złotych oraz 2.8559,00 złotych. Odwołująca nie mogła określić niższej niż wskazana i przyjęta przez ZUS podstawa wymiaru składek za poszczególne sporne miesiące. Nadto zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy o świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie

zdrowotne stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Tym samym składki zostały obliczone w prawidłowych, najniższych możliwych dla ubezpieczonej wysokości, które kształtowały się w sposób następujący:

- na ubezpieczenia społeczne 749,94 złotych w 2017 r., 781,60 złotych od stycznia do marca 2018 r., 778,14 złotych od kwietnia do grudnia 2018 r. (ze względu na obniżenie minimalnej składki na ubezpieczenie wypadkowe z 47,98 na 44,52) oraz 834,55 złotych w 2019 r.;
- na ubezpieczenie zdrowotne 297,28 złotych w 2017 r., 319,94 złotych w 2018 r. oraz 342,32 złotych w 2019 r.;
- Fundusz Pracy 62,67 złotych w 2017 r. oraz 65,31 złotych w 2018 r.;
- Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy 70,05 złotych w 2019 r.

Podsumowując, kwoty składek, które wyliczył ZUS wydając zaskarżoną decyzję są poprawne, jak również naliczone odsetki. Zgodnie z art. 23 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa z wyłączeniem art. 56a (ust. 1). Odsetek za zwłokę nie nalicza się, jeżeli ich wysokość nie przekraczałaby 6,60 zł (ust. 1a). Wyegzekwowane odsetki za zwłokę oraz opłata prolongacyjna od składek, o których mowa w art. 22 ust. 3, są, proporcjonalnie do wysokości składek, odprowadzane do otwartego funduszu emerytalnego oraz ewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a (ust. 2). Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do składek opłacanych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (ust. 4). Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, mająca odpowiednie zastosowanie do odsetek od należności składkowych, w art. 53 określającym zasady naliczania odsetek za zwłokę przewiduje, że odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego (§ 4). Stosując odpowiednio wskazany przepis, ZUS naliczył więc odsetki od poszczególnych zaległych kwot składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy poczynając od dnia następnego po upływie terminu płatności i nie miał podstaw, by od ich naliczenia odstępować albo by wyliczeniami nie obejmować części okresu.

Konkludując, zdaniem Sądu, zarówno sam tytuł podlegania ubezpieczeniom i opłacania składek w okresie od października 2017 r. do listopada 2019 r., a także wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, jak również kwoty odsetek z tych tytułów, zostały ustalone przez organ rentowy prawidłowo. Sąd doszedł do wniosku, że na ubezpieczonej spoczywał ciężar udowodnienia, iż w spornym okresie czasu nie prowadziła działalności gospodarczej. Tylko wykazanie tej okoliczności mogłoby skutkować uznaniem, że odwołująca nie posiada zadłużenia z tytułu składek. Brak jakiegokolwiek argumentacji wskazując na zasadność odwołania nie dał żadnych podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji wydanej przez organ rentowy. Przy tym należy zaznaczyć, że organ rentowy wysłał odwołującej zawiadomienie o wszczęciu postępowania w związku z figurującym na jej koncie zadłużeniem. Nadto ubezpieczona została poinformowana o rozliczeniu dokonanych wpłat, ponieważ zostało przesłane jej zestawienie pokrycia należności zgodnie z pismem z dnia 9 października 2018 r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku zgodnie z art. 98 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawą ma obowiązek zwrócić koszty na żądanie jej przeciwnika procesowego. Na tej podstawie zasądzono od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 3.600,00 złotych na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265) ze względu na wartość przedmiotu sporu, która po dodaniu kwot 19.520,73 złotych, 11.748,28 złotych, 2.576,84 złotych osiągnęła łączną kwotę 33.845,85 złotych.

(...)